

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **M. N.**, zastoupeného JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalované **Policii České republiky, Ředitelství cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2010, č. j. CPR-15404/ČJ-2010-9CPR-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2011, č. j. 44 A 7/2011 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Odměna advokátky JUDr. Aleny Lněničkové **se určuje** částkou 4800 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Dne 7. 11. 2010 byl žalobce kontrolován příslušníky Policie ČR. Vzhledem k zjištění, že na území České republiky pobývá neoprávněně, byl žalobce zajištěn a následně s ním bylo zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění. Dne 8. 11. 2010 rozhodla Policie ČR, Inspektorát cizinecké policie Plzeň o uložení správního vyhoštění žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba,

po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, byla stanovena na tři roky. Odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí zamítla žalovaná v záhlaví specifikovaným rozhodnutím. Proti němu brojil žalobce žalobou, kterou krajský soud zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Tento rozsudek žalobce (dále též „stěžovatel“) nyní napadá kasační stížností.

[2] Krajský soud neshledal, že by v řízení před správním orgánem došlo k porušení některého z žalobcem namítaných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Stejně tak neshledal, že by došlo k porušení § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil existenci žádného z důvodů vyjmenovaných v odstavci 2 uvedeného ustanovení, které brání vycestování cizince do země původu. Žalobce pouze uvedl, že v návratu do země původu mu brání velké dluhy a obava z ekonomické nouze. Ve vztahu k žalobním námitkám týkajícím se rodinných vazeb krajský soud konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení pouze uvedl, že na území České republiky pobývá jeho sestra a její děti, které ale nejsou osobami natolik blízkými, aby jejich pobyt naplnil podmínky podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Pokud žalobce v žalobě nově uvedl, že v České republice žijí na základě povolení k pobytu také jeho dvě děti, soud tomuto tvrzení neuvěřil. Kdyby se toto tvrzení zakládalo na pravdě, mohl je žalobce uvést již ve správním řízení. Jelikož tak neučinil, nemohly se jím správní orgány zabývat.

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že žalovaná pochybila, jestliže veškeré námitky uvedené v odvolání označil za účelové a blíže se jimi nezabývala. Nedostatečně tak posoudila zejména námitky ohledně dlouhodobého pobytu a intenzity rodinných vazeb stěžovatele v ČR. Stěžovatel je přesvědčen, že již v průběhu správního řízení uvedl dostatek relevantních skutečností. Stěžovatel opakovaně zdůrazňoval, že v ČR žije jednak jeho sestra, která zde má povolený pobyt, ale především jeho dvě děti a bývalá manželka. Pokud by se stěžovatel vrátil do země původu, ztratil by se svou rodinou kontakt a jeho děti by musely vyrůstat bez otce. Rozhodnutí žalované je proto nepřezkoumatelné, což činí nepřezkoumatelným rovněž rozsudek krajského soudu.

[4] Žalovaná nevyužila svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

II.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] O vyhoštění stěžovatele bylo rozhodnuto na základě § 119 odst. 1 písm. c) bodů 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, podle nichž policie „*vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn*“ (bod 1), anebo „*pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu*“ (bod 2).

[7] Stěžovatel nijak nezpochybňuje, že v jeho případě byly splněny uvedené podmínky. Namítá nicméně, že vyhoštěním by došlo k intenzivnímu zásahu do jeho rodinného života. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců přitom rozhodnutí o správním

vyhoštění podle § 119 nelze vydat, *„jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“* V § 179 téhož zákona jsou dále stanoveny důvody znemožňující vycestování. Podle odst. 1 uvedeného ustanovení vycestování cizince *„není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“* Podle § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje skutečnost, že by *„vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky*.“

[8] Nejvyšší správní soud zjistil ze správního a soudního spisu následující pro posouzení věci významné skutečnosti. Stěžovatel na území České republiky přicestoval dne 20. 5. 1999, a to na pozvání s platností do 19. 6. 1999. Dále zde pobýval neoprávněně a dne 14. 7. 1999 bylo vydáno rozhodnutí o zákazu jeho pobytu na území ČR. Stěžovatel nicméně uloženou povinnost k vycestování z českého území nesplnil a dne 31. 5. 2004 bylo opětovně rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Stěžovatel neoprávněně pobýval na území ČR i nadále a dne 14. 1. 2006 byl odsouzen trestním příkazem k trestu vyhoštění z České republiky. Při kontrole hlídkou Městské policie Plzeň dne 7. 11. 2010 bylo zjištěno, že nadále pobývá na území ČR, aniž by zde měl povolen pobyt. V nynějším řízení o správním vyhoštění stěžovatel uvedl, že od roku 1999 žil na různých místech České republiky (Brno, Liberec, Jablonec nad Nisou, naposledy v Plzni *„na ubytovně vedle pivovaru Prazdroj“*), ani jednou přitom z území ČR nevycestoval. Pracoval zde příležitostně na stavbách jako dělník. Na Ukrajině má velké dluhy a kvůli tamější ekonomické situaci se tam nemůže vrátit. K dotazu na příbuzné a známé pobývající na území ČR odkázal na svou sestru. Dne 8. 11. 2010 vydalo Ministerstvo vnitra závazné stanovisko, podle nějž je stěžovatelovo vycestování do Ukrajiny možné. Ministerstvo neshledalo v obavě z dluhů a z ekonomické nouze žádný z důvodů znemožňujících vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[9] V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně stěžovatel namítl, že správní orgán nezohlednil skutečnost, že na území ČR žije od roku 1999 a že se tak zde odehrává veškerý jeho soukromý život. Na území ČR žije také jeho sestra, která zde má trvalý pobyt. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu k možné aplikaci překážek vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců odkázala na závazné stanovisko vydané Ministerstvem vnitra a námitku uplatněnou stěžovatelem označila za účelovou. K § 119a odst. 2 téhož zákona uvedla, že nebyly zjištěny takové rodinné nebo soukromé vazby stěžovatele k území České republiky, které by mohly být rozhodnutím o správním vyhoštění nepřiměřeně zasaženy. V žalobě proti rozhodnutí žalovaného pak stěžovatel uvedl, že v ČR nežije pouze jeho sestra, jak tvrdí správní orgán, ale také jeho dvě děti (syn narozený v roce 1986 a dcera narozená v roce 1985) a jeho bývalá manželka. Syn žije se stěžovatelovou bývalou manželkou, stěžovatel žil s dcerou v Plzni.

[10] V soudním spise je dále obsažen dopis doručený Nejvyššímu správnímu soudu dne 12. 8. 2011, v němž V. N., označující se za dceru stěžovatele, uvádí, že stěžovatelův vztah k ní a jejímu bratrovi byl vždy bez zájmu. Nezajímalo jej, jsou-li zdrávi, mají-li co jíst, po rozvodu neplatil alimenty, veškeré starosti nechával na jejich matce. Pisatelce dopisu a

jejímu bratrovi je nyní 25 a 24 let, mají svůj vlastní život, s otcem neudržují žádný styk a nechtějí mít žádné další „starosti a nepříjemnosti“ ze společného života s ním. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že uvedený přípis není podstatný pro rozhodování v nynější věci, jeho obsah tak shrnuje toliko *obiter dictum*.

[11] Podstatnou otázkou je, zda správní orgány a krajský soud řádně posuzovaly, jestli vyhoštění stěžovatele nepředstavuje nepřiměřený zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že rozhodnutí žalované je ve vztahu k této otázce skutečně na hraně přezkoumatelnosti - žalovaná se s ním vypořádala velice stručně. Nelze však přehlédnout, že při tom vycházela z relevantních skutkových tvrzení uplatněných stěžovatelem ve správním řízení. Ten přitom v řízení před prvostupňovým správním orgánem k výslovnému dotazu na rodinné příslušníky žijící na území České republiky odkázal pouze na svou sestru. Rovněž v odvolání se nezmínil o nikom jiném, než o ní. Není tak pravdou, že již ve správním řízení uváděl, že zde žijí rovněž jeho děti. Samotná skutečnost, že na území ČR žije stěžovatelova sestra, přitom zjevně nepředstavuje důvod, proč by odtud neměl být vyhoštěn. Lze přitom odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu (například na rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65; dostupné na www.nssoud.cz), v nich se zdejší soud vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území České republiky vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku. Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost jeho vycestování. Vztahem zakládajícím rodinný život je pak v prvé řadě vztah manželů v zákonném a skutečném manželství. Ovšem i kdyby v daném případě bylo vůbec možné hovořit o naplnění pojmu rodinného, resp. soukromého života, je třeba si uvědomit, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy.

[12] S ohledem na uvedená tvrzení uplatněná stěžovatelem v rámci správního řízení pak nelze vytýkat žalované, že danou otázku pojednala velice stručně. Stejně tak je na místě závěr krajského soudu, jestliže shledal nedůvodnými stěžovatelem nově (v žalobě) uplatňované námitky poukazující na jeho děti a na to, jak zásadní zásah do jejich rodinného života údajně bude představovat stěžovatelovo odloučení od nich.

III.

[13] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že námitky stěžovatele jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[15] Žalobci byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.).

[16] Výše odměny byla stanovena za dva úkony právní služby spočívající v převzetí zastoupení a v sepsání a podání kasační stížnosti dle § 9 odst. 3 písm. f) a dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a jako náhrada hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 2 100 Kč a 2 x 300 Kč, celkem 4800 Kč. Ustanovená advokátka není plátkyní daně z přidané hodnoty.

[17] Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2011

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu